

z up. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

**Wiesław Leśniakiewicz**

**Podsekretarz Stanu**

*/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/*

**WYTYCZNE**

**Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji**

**w sprawie zasad i trybu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego  
dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych  
związanych z remontem, przebudową i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub  
uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej**

**§ 1.** 1. Dokument określa zasady i tryb udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontem, przebudową i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, zwanych dalej „klęską żywiołową”.

2. Ilekroć w dalszych postanowieniach jest mowa o:

- 1) „jednostce” – należy przez to rozumieć jednostkę samorządu terytorialnego (gminę, powiat lub województwo);
- 2) „dotacji” – należy przez to rozumieć dotację celową udzielaną z rezerw celowych budżetu państwa, przeznaczonych na przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych lub ich usuwanie;
- 3) „Ministrze” – należy przez to rozumieć Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji lub upoważnionego sekretarza lub podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- 4) „dofinansowaniu” – należy przez to rozumieć także sfinansowanie zadania w całości ze środków dotacji, jeżeli ustawa tak stanowi.

3. Do udzielania, rozliczania oraz zwrotu dotacji stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn.zm.).

**§ 2.** 1. Jednostka może otrzymać dotację w roku budżetowym, w którym wystąpiła klęska żywiołowa, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeśli nie było możliwości zrealizowania zadania wcześniej, istnieje możliwość ubiegania się o dotację na realizację zadań związanych z remontem, przebudową i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej z lat ubiegłych, mających jednak miejsce nie wcześniej niż 2 lata kalendarzowe bezpośrednio poprzedzające rok wystąpienia z wnioskiem o dotację.

3. W przypadkach, o którym mowa w ust. 2, uzasadnienie do wniosku powinno szczegółowo opisywać powody braku możliwości realizacji zadań.

**§ 3.** 1. Jednostka może otrzymać dotację na dofinansowanie zadań własnych w zakresie, o którym mowa w § 1 ust. 1, jeżeli straty w infrastrukturze komunalnej, wywołane klęską żywiołową są nie mniejsze niż 5% dochodów własnych jednostki za rok bezpośrednio poprzedzający rok wystąpienia klęski żywiołowej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku braku, na dzień składania wniosku, uchwały w sprawie absolutorium, o którym mowa w art. 271 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*, jednostka może otrzymać dotację, jeżeli straty w infrastrukturze komunalnej, wywołane klęską żywiołową są nie mniejsze niż 5% planowanych dochodów własnych jednostki na rok bezpośrednio poprzedzający rok wystąpienia klęski żywiołowej.

3. W przypadku, gdy na obszarze jednostki, w trakcie jednego roku budżetowego, wystąpiła więcej niż jedna klęska żywiołowa, straty w infrastrukturze komunalnej, spowodowane tymi zdarzeniami mogą zostać zsumowane w celu spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1 albo ust. 2.

3a. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, Minister może odstąpić od warunku określonego w ust. 2.

4. Wysokość dotacji nie może przekroczyć 80 % kosztów realizacji zadania, chyba że ustawa stanowi inaczej.

5. Dotacja nie będzie udzielona, jeżeli wartość zadania podlegającego dofinansowaniu jest mniejsza niż 50 tysięcy złotych. Wartość dotacji nie może być niższa niż 40 tysięcy złotych.

6. Zadania nie mogą być łączone w celu obejścia postanowień, o których mowa w ust. 5, chyba że zadania są ze sobą funkcjonalnie związane – w szczególności dotyczą wykonania obiektu drogowego wraz z innym obiektem liniowym w ciągu tej drogi (np. siecią wodociągową) lub wykonania obiektu drogowego wraz z obiektem mostowym w ciągu drogi.

7. Dotacja może być przeznaczona jedynie na pokrycie kosztów materiałów i urządzeń oraz kosztów robót budowlano-montażowo-instalacyjnych. Koszty wynikające z technologii robót, jak tymczasowe drogi, oznakowanie objazdów, wycinka drzew i krzewów oraz koszty znaków drogowych mogą być pokrywane ze środków stanowiących udział własny jednostki.

8. W przypadku dotacji udzielanych na podstawie art. 35 ustawy z dnia 16 września 2011 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 654 z późn.zm.) z budżetu państwa mogą być finansowane wszystkie koszty określone w ust. 7, w tym również koszty przewidziane wcześniej do pokrycia ze środków stanowiących udział własny jednostki.

9. Do całkowitych kosztów zadania nie zalicza się kosztów wykonania dokumentacji projektowo-kosztorysowej, wynagrodzenia dla osób sprawujących nadzór inwestorski lub autorski i kierowników robót, organizacji i ochrony placów budowy i powykonawczych prac geodezyjnych oraz innych wydatków niemających bezpośredniego związku z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych w ramach zadania będącego przedmiotem dofinansowania.

**§ 4.** 1. Warunkiem uzyskania dotacji jest zgłoszenie potrzeb przez jednostkę do właściwego terytorialnie wojewody.

2. Zgłoszenie potrzeb sporządzane jest na podstawie ustaleń komisji do spraw szacowania strat powołanej przez jednostkę i powinno obejmować w szczególności:

- 1) oznaczenie jednostki, w tym dane adresowe;
- 2) rodzaj klęski żywiołowej oraz datę jej wystąpienia;

- 3) opis zadania przedstawianego do dofinansowania, zgodny z protokołem szkód sporządzonym przez komisję;
- 4) nazwę zadania;
- 5) szacunkowy koszt realizacji zadania;
- 6) wnioskowaną kwotę dotacji;
- 7) spodziewane efekty rzeczowe.

**§ 5. 1.** W celu weryfikacji potrzeb zgłoszonych przez jednostkę, wojewoda powołuje wojewódzką komisję do spraw weryfikacji strat określonych przez komisje gminne, powiatowe albo wojewódzkie.

2. Powołana przez wojewodę wojewódzka komisja sporządza protokół weryfikacji strat określonych przez komisję powołaną przez jednostkę.

3. Zadania zgłoszone do dofinansowania ze środków dotacji powinny dotyczyć wyłącznie mienia jednostki. Dopuszcza się zawieranie porozumień pomiędzy jednostkami w celu wspólnej realizacji zadań lub sędowanie ich realizacji na jedną ze stron porozumienia, jeżeli przepisy powszechnie obowiązujące nie stanowią inaczej.

**§ 6. 1.** Nazwa zadania określona w zgłoszeniu potrzeb, o którym mowa w § 4 ust. 2, jest wiążąca dla jednostki i powinna być stosowana we wszystkich dokumentach związanych z ubieganiem się o dotację oraz rozliczeniem dotacji, w tym przy udzielaniu zamówienia/dokonaniu wyboru wykonawcy lub rozpisaniu konkursu.

2. W przypadku realizacji zadania o zakresie rzeczowym lub finansowym większym niż przewidziany w nazwie zadania, które jest finansowane również z innych źródeł niż dotacja i środki własne jednostki, dopuszcza się przedstawienie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia/dokonaniem wyboru wykonawcy lub rozpisaniem konkursu, zawierającej nazwę zadania inną niż określona w zestawieniu wojewody. Dokumentacja powinna umożliwiać zdefiniowanie zakresu rzeczowo-finansowego zadania określonego w zgłoszeniu.

**§ 7. 1.** Wojewoda poprzez Informatyczny Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR występuje do ministra właściwego do spraw finansów publicznych, za pośrednictwem Ministra, z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych lub ich usuwanie.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załączane jest zestawienie zadań do dofinansowania, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do niniejszych wytycznych.

**§ 8.** Wojewoda, niezwłocznie po zwiększeniu w jego budżecie wydatków przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, zawiera z jednostkami umowy o dotacje, o których mowa w art. 150 ustawy *o finansach publicznych*.

**§ 9.** Wojewoda zatwierdza, w zakresie rzeczowym i finansowym, rozliczenia dotacji przyznanych jednostkom – zgodnie z art. 152 ust. 2 ustawy *o finansach publicznych*.

**§ 10. 1.** Wojewoda, w terminie do 15 lutego roku następującego po roku, w którym dotacja została wykorzystana, przesyła Ministrowi zbiorcze informacje o sposobie wykorzystania środków dotacji przyznanych jednostkom na podstawie umów, o których mowa w § 8.

2. Zbiorcze informacje, o których mowa w ust. 1, powinny obejmować dane wg stanu na dzień 31 grudnia roku, w którym dotacja została wykorzystana lub przyznana.

3. Zbiorcze informacje powinny zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie jednostki;

- 2) oznaczenie zadania będącego przedmiotem dofinansowania;
- 3) wartość dofinansowanego zadania po udzieleniu zamówienia/dokonaniu wyboru wykonawcy lub rozstrzygnięciu konkursu;
- 4) kwotę dotacji przyznanej na dofinansowanie zadania;
- 5) dane o kwocie wykorzystanej dotacji przez jednostkę;
- 6) informację o kwocie dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu państwa oraz przyczynach zwrotu całości lub części dotacji;
- 7) informację zawierającą rozliczenie rzeczowe i osiągnięte efekty.

**§ 11.** Niniejszy dokument stosuje się odpowiednio do dotacji udzielanych jednostkom na zabezpieczenie wąwozów lessowych, z wyłączeniem postanowień § 3 ust. 1, 2 i 5.

**§ 12.** Niniejszy dokument nie ma zastosowania do spraw, o których mowa w *Wytycznych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zasad i trybu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych polegających na naprawie, odbudowie, budowie, przeniesieniu, stabilizacji i ulepszeniu infrastruktury publicznej zniszczonej, uszkodzonej bądź zagrożonej przez ruchy osuwiskowe ziemi lub erozję brzegu morskiego*, zatwierdzonych w dniu 13 kwietnia 2021 r.

**§ 13.1.** Tracą moc *Wytyczne Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zasad i trybu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontem i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, w tym na przeciwdziałanie skutkom takich zdarzeń w przyszłości*, zatwierdzone w dniu 13 kwietnia 2021 r.

**§ 14.** Niniejszy dokument wchodzi w życie z dniem jego zatwierdzenia.